

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

<https://www.internetconsultatie.nl/realtimevdm>

Putten, 30 april 2022

Kenmerk: B4474-1

Betreft: zienswijze wijziging Urm i.v.m. digitale verantwoording vervoer meststoffen.

Geachte heer, mevrouw,

Wij zijn de Nederlandse Melkveehouders Vakbond, een vereniging die als doel heeft het behartigen van belangen van de melkveehouders en reageren op de consultatie over wijziging Urm i.v.m. digitale verantwoording vervoer meststoffen. Allereerst danken wij de minister voor de gelegenheid om een reactie te geven op de voorgenomen wijziging. De NMV is tevreden dat de Minister een aantal aanbevelingen uit 2020 heeft overgenomen.

Evenwichtige oplossing voor situaties zonder netwerkdekking en uitvallen van apparatuur

Problemen met techniek en het netwerk liggen buiten de invloedssfeer van de leverancier, afnemer en vervoerder. De regel zoals beoogt in artikel 53 lid 4 dat een voertuig pas verder mag gaan met het vervoeren van mest na reparatie of met toestemming van de minister gaat veel te ver. Naast internet via draad of ether spelen oorlogen ook een rol bij het functioneren van GPS. Er is een schaarste aan vervangende onderdelen en menskracht en loonwerkers en boeren moeten hun geplande werk voor die dag af moeten kunnen maken. Vaak is bemesting in een drukke periode. Na een storingsmelding dient een voertuig onmiddellijk vrijgegeven te worden. Als deze regel wordt overgenomen kunt u een tweede melding laten doen over het opgelost zijn van een storing.

Dit is ten dienste van een goede landbouwpraktijk die zoveel mogelijk onder goede omstandigheden van bodem, water en weer werk verricht.

Wel kan het mogelijk zijn om bij een groot aantal storingen t.o.v. het aantal vervoersbewegingen en mogelijk verdachte situaties af te wijken met de onmiddellijke vrijgave door dit op te nemen in de wet als een mogelijkheid na het afgeven van een waarschuwing.

Wij lezen in de toelichting op p.9 dat de minister allerlei back-ups voor een zwakke internetdekking aan de ondernemer wil toeschuiven. Dit is voor de meeste niet loonwerk landbouwondernemers geen redelijke eis. Een aanzienlijk deel van de leveranciers, afnemers hebben een beperkte kantoorfunctie, zijn niet digitaal vaardig, op leeftijd en beschikken niet of nauwelijks over een mobiel of emailadres.

Het is prima dat er noodprocedure komt, de offlinemogelijkheid en de papieren versie van de vdm moet dan ook op voorhand ter beschikking worden gesteld of blijven op basis van het huidige formulier.

Stroomschema

De hele mestwetgeving is razend complex. We missen een stroomschema in de toelichting wat er en wanneer verwacht wordt qua het doen van meldingen waarin geduid wordt wanneer welke melding door wie moet worden gedaan en welke mestsoort zoals gier al dan niet bemonsterd of onbemonsterd vervoerd mag worden door erkende intermediairs en overige vervoerders.

We vermoeden dat dit de zes beoogde meldingen kunnen zijn waar melkveehouders mee te maken kunnen krijgen.

1. Vooraankondiging, tot 14 dagen (in alle gevallen)
2. De minister geeft een uniek VDM nummer af (onmiddellijk?)
3. Startmelding, maximaal twee werkdagen vooraf laden (in alle gevallen)
4. Laadmelding (alleen automatisch bij bemonsterd vervoer)
5. Losmelding (alleen automatisch bij bemonsterd vervoer)
6. Ontvangstbevestiging (binnen 7 dagen)

Een aanzienlijk deel van de leveranciers/vervoerders en afnemers zijn niet mobiel en bezitten niet eens een emailadres. Bij de onbemonsterde transporten dient een redelijke termijn gegeven te worden voor deze meldingshandelingen. Deze groep is vaak afhankelijk van mantelzorgers die hen bijstaan of gemachtigd zijn in mijnrvo.nl voor hun LNV verplichtingen. Het moet dan ook mogelijk blijven dat de meldingen via een computer in een woning van de landbouwer of een mantelzorgers een gedaan worden.

Het is voor NMV niet duidelijk of alle handelingen eenvoudig via mijnrvo kunnen of dat er ook andere systemen nodig zijn.

Binnen 7 dagen na het lossen kunnen onderdelen die niet akkoord zijn kan door de vervoerder worden aangepast volgens p8.

Het is niet duidelijk hoe een afnemer iets kan vermelden en wat er gebeurt als er geen overeenstemming tussen de partijen komt? Er zijn ook meldcodes die niet relevant zijn voor de vervoerder zoals regionale mestafzet code 71, die heeft geen effect op de mest als zodanig. Dergelijke meldingen dienen ook nog kort na afwikkeling gewijzigd te mogen worden.

Machtiging

Bij de machtigingsmogelijkheid zoals vermeld op p13 zien we dat een leverancier iemand via rvo kan machtigen om de meldingen te doen. Bij maatwerk kan de leverancier ook vervoerder zijn. Mogen wij er van uit gaan dat de machtiging ook voor de vervoerder mogelijk is? Het is gebruikelijk dat er machtigingen zijn.

Ook kan het voorkomen dat een partij door een calamiteit of persoonlijke gezondheid, onvoorzien verblijf in buitenland niet in staat is persoonlijk het vdm te ondertekenen. Er dient dan een 'zaakwaarnemers' noodmachtiging mogelijk gemaakt te worden om bijvoorbeeld uitvoering te geven aan een door de notaris opgesteld levenstestament (volmacht).

Maatwerkvervoer

Bij maatwerkvervoer wordt een beeld geschetst dat veel maatwerk is, maar hier worden alleen het aantal transporten gemeld en niet de hoeveelheden mest die aanzienlijk minder vervoeren dan professionele intermediairs.

In de toelichting ontbreken voor de tweede keer na 2020 de cijfers over de hoeveelheden mest die onbemonsterd per mestsoort werden afgevoerd t.o.v. bemonsterd. Het is aannemelijk dat de vergelijking met het aantal transporten of aantal kleine loonwerkers geeft geen goed beeld omdat de opslagcapaciteit per vracht van de hoeveelheid vervoerde mest veel kleiner. Nog los van het feit dat het aantal particuliere transporten in hoeveelheid mest niet zijn ontrafeld in de toelichting.

De NMV pleit voor behoud van de huidige gang van zaken en daarbij eventueel de meldtermijn te verkorten van tien naar bijvoorbeeld zeven werkdagen.

U dient er bij de inrichting van de infrastructuur rekening mee te houden dat bij kleinschalig maatwerk vervoer getrokken voertuigen gebruikt kunnen worden die niet kentekenplichtig zijn.

Particulier

Op p15 gaat men dat een particulier een afnemer, die geen bedrijf of onderneming heeft. Dat dient agrarisch bedrijf of agrarische ondernemer te zijn omdat een particuliere afnemer van mest in andere sectoren wel een onderneming of bedrijf kan hebben.

Wel is het jammer dat het lijkt dat er een relatienummer bij RVO aangevraagd moet worden voor een particulier die geen dieren met een ubn heeft. Wij vermoeden dat dit wat tijd bij RVO kan gaan kosten die niet verhouding staat met de gestelde termijnen. Wij stellen ook een machtiging voor deze groep voor.

Op p26 wordt een ander beeld geschetst dat een particulier via digid zich eenmalig kan registreren en dat zij en kleine bedrijven zonder KvK nummer niet digitaal hoeven te tekenen. Gezien de geringe omvang en afstand van het vervoer en het gebrek aan digitalisatie bij deze groep dient de vdm zo eenvoudig mogelijk te verlopen.

Kortom het is niet duidelijk wat een boer / leverancier aan een particulier kan melden als die weer mest afneemt.

Mest naar overige grond en natuur

De NMV vindt het daarentegen niet correct dat er voor natuurgrond en overige grond die daadwerkelijk tot een bedrijf behoort een maximale afstand wordt opgenomen van 20 km en daardoor een rVDM gebruikt zou moeten worden zoals dat beoogd wordt met deze wijziging. Dit is niet reëel en in strijd met het eigendomsrecht, bovendien worden dergelijke percelen opgegeven in de gecombineerde opgave en wordt het bemestingsplan duidelijk welke mest

naar welke percelen gaat. Het gaat immers over percelen die exclusief en feitelijk bij het bedrijf in gebruik zijn. Over de feiten en omstandigheden over de locatie van de percelen is geen twijfel mogelijk. NMV stelt voor de mest binnen de 20 km vrij te houden van digitale verantwoording zonder bemonstering en vragen voor een grotere afstand wel mee te laten lopen in de digitale verantwoording zonder bemonstering als het over percelen gaat die niet in eigendom zijn van de leverancier van mest. Een andere optie is om voor een bepaald percentage van de bedrijfsomvang hiervoor vrij te stellen, zonder dat de 20 kilometer beperking gehanteerd wordt. Het criterium zou kunnen worden toegevoegd dat maximaal 10% van de op dat bedrijf geproduceerde meststoffen, uitgedrukt in kilogramman fosfaat, mag worden aangewend op dit soort hectares grond, conform de geldende fosfaatgebruiksnorm op die hectares, die bij het landbouwbedrijf behoren maar zich buiten de 20 kilometerzone van het bedrijf bevinden. Met de huidige jurisprudentie over pacht met voorwaarden wordt onredelijk snel voor percelen zonder hoofdfunctie natuur bepaald dat het geen landbouwgrond meer is, terwijl er feitelijk wel landbouw als hoofdfunctie wordt bedreven. Deze regel kan dan ook zeer grote gevolgen hebben en dient zonder verdere regels en zonder 20 km zone ongewijzigd te blijven. Het mag niet zo zijn dat er bij percelen buiten 20km zone helemaal geen mest meer ontvangen zou kunnen worden. Op deze opmerking die ook in reactie met kenmerk B4353-1 van 15 juni aan de orde kwam heeft u nog geen duidelijkheid verstrekt.

De opmerking op p.32 van de toelichting staat dat *'aan deze voorwaarden voor deze vorm van afvoer grotendeels blijven'* klopt niet. Het gaat immers over (eigendoms) percelen die opgegeven worden als grond bij het bedrijf waar nu zonder meldingen mest van het eigen bedrijf aangewend kan worden.

Regeldruk

Op p22 wordt een lastenverlichting gemeld door het verzamelen rVDM. Deze variant bestaat al jaren voor maatwerk en levert nu toch geen nieuwe besparingen op van 79.268 euro?

Sancties

We lezen dat er al snel boetes opgelegd kunnen worden bij administratieve hiaten. De administratieve lat wordt onnoemlijk hoog gelegd in de agrarische sector. Er moet meer ruimte zijn voor redelijkheid en billijkheid. Alleen bij een aannemelijk vermoeden van fraude kan er streng gehandeld worden.

Overheid kiest voor digitalisering

Op p24 volgt een toelichting over de zorgen bij burgers en ombudsman over digitalisering. Deze zorgen zijn sinds 2020 alleen maar groter geworden. Zonder digitalisering was de toeslagenaffaire niet van een dergelijke omvang geweest. Ook bij de vermeende tweelingenfraude die een grote rol speelde bij de derogatie 2020-2021 sloeg de overheid compleet de plank mis door het onvolledig beoordelen van big data en bracht duizenden melkveehouders in diskrediet.

Steeds vaker zien Kamerleden zich buiten spel gezet en blijkt uit de covid WOB's dat de overheid data oneigenlijk gebruikt en het voorkomen van desinformatie steeds vaker gaat over het uitschakelen van kritische wetenschappers en bestuurders die Kamerleden en andere

burgers zelfs in strijd met alle wetten die andere zwaarwegende doelen dienen door Defensie werden (of worden) gevolgd. Een dergelijk handelen van de overheid zet burgers en boeren die foutjes maken maar geen fraude plegen in een zwart daglicht en is het schenden van burgerrechten een gevaar voor de democratie.

Het onderdeel maatwerk heeft tijdens de consultatie nog geen testperiode gehad waar landbouwers en particulieren aan deel konden nemen die geëvalueerd kan worden.

Dierlijke mest is een waardevolle stof die zonder aardgas geproduceerd kan worden. We verwachten van een overheid dat die deze mest stimuleert voor minder kunstmest en kan aanzienlijk bijdragen aan de klimaatdoelen voor minder gas en een betere bodem met organische stof.

Het wettelijk doel van de Meststoffenwet, het milieu is gebaad bij een goede balans tussen verantwoording en het terstond kunnen inspelen op het weer. Te veel en te complexe regels kunnen een goede landbouwpraktijk in de weg staan. Er dienen regels te komen die het recht geven om in te grijpen als daar een redelijk vermoeden recht tot geeft in plaats van generieke regels.

Met vriendelijke groet,

Nederlandse Melkveehouders Vakbond

H. Bleker
Interim-voorzitter